SOLBLINK

TIDSSKRIFT FOR VEGETARISK LIVSFØRELSE

6. Aargang | Oktober 1912 | Nr. 10

Fra den 4. nordiske vegetariske Kongres.

Det var ikke med noget særlig smilende Ansigt, Stockholm tog imod de danske Gæster, der Fredag d. 30. August rullede ind paa dens Banegaard. Det øsregnede! Men vi var vant til det hjemme fra, og gennem det, vi havde set undervejs, var vi ogsaa blevne forberedt paa det værste. Vi havde nærmest haft Følelsen af, at det var de tusind Søers Land, vi var kørt igennem, men et og andet havde ganske vist mindet os om, at adskillige af disse Søer var kunstige, f. Eks. naar det ved nærmere Eftersyn viste sig, at de mange smaa Øer, der dukkede frem af deres Overflade, i Virkeligheden var Toppen af Kornneg.

Men efter at vi først havde naaet Stockholm, var der forøvrigt ikke Tid til at tænke over Vejret. Vi maatte straks styrte os ind i Arbejdet, som til at begynde med bestod i at spise en omfattende Frokost og derefter overvære den svenske vegetariske Forenings Aarsmøde. Dette forløb paa en lidt anden Maade, end vi var vant til hjemme fra, idet der saa godt som ingen Diskussion førtes. Men det var ogsaa nødvendigt at skynde sig, thi allerede ved 2-Tiden skulde vi med den elektriske Bane til „Experimentalfälltet“, hvor den svenske Stat har en stor Anstalt, hvis Opgave det er at finde de bedste Metoder til Opbevaring af Frugt og Grønsager og derefter udbrede Kendskabet dertil i den store Befolkning. Den sidste Del af Opgaven søges løst, idet der paa Anstalten afholdes Kursus for Lærerinder, som derefter rejser ud i Landet og underviser Husmødrene.

Et saadant Kursus var netop i Gang, og vi fik derfor rig Lejlighed til at se, baade hvorledes Arbejdet udføres, og hvorledes

de færdige Produkter ser ud. Det var os en særlig Glæde at erfare, at al kunstig Farvning af Raamaterialet er banlyst, saaledes at de steriliserede eller tørrede Produkter er garanterede giftfri, hvilket jo desværre ikke altid kan siges om de Konserves, der ellers gaar i Handelen.

Efter et Par Timers grundig Besigtigelse af denne interessante Institution gik Turen tilbage til Stockholm. Her overværede vi først en fornøjelig Lektion, som S. V. F.s fast ansatte Skolekøkkenlærerinde gav for at vise, hvorledes hun plejer at gaa frem ved Undervisningen, og lidt senere satte vi os til Bords i Rydells vegetariske matsalar for at spise den Middag, hvis Tilberedning Frøkenen havde forklaret. Den viste sig at være fortræffelig.

Men alt dette var egentlig kun en Indledning. Der var endnu tilbage baade S. V. F.s 10-Aars Jubilæum og den nordiske Kongres. Jubilæumsfesten begyndte Lørdag Formiddag med, at Redaktør *Saxon*, S. V. F.s utrættelige Formand og bærende Kraft, bød Velkommen, hvorefter de tilstedeværende Repræsentanter for ikke nordiske Lande efterhaanden havde Ordet for at frembære Hilsener. Der var Professor *Nollthenius* fra Holland, Hr. *Zimmermann* fra Tyskland, den bekendte Sportsmand *Rath* fra Østrig, Fru *Rath* fra Bøhmen samt 2 Damer fra Frankrig og Spanien. Endvidere oplæstes skriftlige Hilsener fra Rumænien, Portugal, England og Belgien.

I varme Ord tolkede derefter en svensk Dame den Taknemlighedsgæld, hvori de svenske Vegetarer staar til Hr. og Fru Saxon for det store Arbejde, de hver paa sin Vis har udført for Foreningen. Hun sluttede med at overrække Hr. Saxon et smukt indrammet Diplom og hans Frue et Emblem i Guld.

At de to Mennesker, som paa den Maade hædredes, ogsaa føler sig i Taknemlighedsgæld til Vegetarismen, fik man derefter et sjælden smukt Bevis for, idet *Saxon* oplæste det Testamente, som han og hans Hustru faa Dage i Forvejen havde oprettet. Ifølge dette tilfalder hele den Del af deres Formue, som de har Ret til ved Testamente at disponere over, den svenske vegetariske Forening. Maatte dette smukke Eksempel paa oprigtig og uegennyttig Kærlighed til vor store Sag finde mange Efterfølgere — ogsaa i Danmark!

Endnu havde en Række Talere Ordet for at bringe Hilsener fra forskellige svenske Afholdsforeninger. Det fremgik heraf, at i Sverige har Afholdsfolkene i langt højere Grad end i Danmark Øjet aabent for, hvad Vegetarismen betyder for Afholdsbevægelsen. Ogsaa den svenske Ikke-

rygerforening bragte en hjertelig Hilsen og Tak, en smuk Modsætning til den Mangel paa Forstaaelse hos nogle af vore hjemlige Tobaksbekæmpere, som gav sig Udslag paa „Bort med Tobakken"s sidste Aarsmøde.

Umiddelbart efter Jubilæumsfestens Afslutning tog den nordiske Kongres sin Begyndelse. Efter at *Saxon* var valgt til Kongressens Præsident, havde Repræsentanterne for de tre andre nordiske Landsorganisationer Ordet, nemlig Revisionssekretær *Selboe* (Norge), Ingeniør *Schrøder* (Danmark) og Højskolelærer *Spjud* (Finland). Fru *Johanne Ottosen* bragte en Hilsen fra Sundhedsforeningen.

Af Forhandlingsemner forelaa der bl. a. 2 Udvalgsbetænkninger. Den ene omhandlede Forholdet mellem *Vegetarismen og Dyrebeskyttelsen* og sluttede med Forslag om Afholdelse af Foredrag om Vegetarismen i Dyrebeskyttelsesforeningerne, Artikler i deres Blade og Spredning af Pjecer blandt deres Medlemmer. Forslaget vedtoges.

Den anden Betænkning handlede om Samarbejdet mellem de nordiske Landes vegetariske Foreninger. Den har været aftrykt i „Solblink"s August-Nummer. Forslaget om Dannelsen af en *nordisk vegetarisk Union* vedtoges uden Ændring.

Det næste Punkt paa Dagsordenen var: „Propaganda paa den nordiske Havebrugsudstilling i København". *Schrøder* meddelte, at D. V. F. netop Dagen i Forvejen havde underskrevet Kontrakt med Udstillingen om Oprettelse af en vegetarisk Restaurant og lovede, at der skulde blive gjort alt for at benytte denne enestaaende Lejlighed til at slaa til Lyd for Vegetarismen. *Saxon* udtalte under Forsamlingens Bifald en Tak til D. V. F., fordi den havde taget denne Opgave op, og ønskede os Held med dens Gennemførelse.

Hermed var Forhandlingerne afsluttede, men Overlæge *Ottosen* (Skodsborg) holdt endnu et lille Foredrag om „Frugt som Nærings- og Lægemiddel".

De udenlandske Gæster tog nu med den elektriske Bane til Stocksund for at besøge Familien Saxon i dens skønne Hjem. Men kun altfor kort kunde vi nyde den hjemlige Hygge. Paa Programmet stod nemlig endnu en „Smörgåssupé" paa „Skansen", og her samledes vi da ved 8-Tiden paany med vore svenske Meningsfæller. Svenskernes bekendte Evne til at dække „et godt Bord" slaar heller ikke Klik, naar det gælder en vegetarisk Servering; det fik vi mange Beviser paa i de 3 Dage. Forhaabentlig lever man ikke saa overdaadig til Hverdag i de svenske vegetariske Hjem! Men nægtes kan det jo ikke, at

et Bord som det, der var dækket her i „Skansen"s Højenloftssal, var vel egnet til at afvæbne den Kødspiser, som mener, at man ikke kan faa Variation nok i den vegetariske Kost!

Forøvrigt var det ikke alene Mad, der blev budt paa ved denne Lejlighed. Der blev talt mange smukke og hjertevarme Ord under Maaltidet, og bagefter glædede en af Stockholms dygtigste Romancesangerinder os med sin dejlige Sang, som føjede sig saa naturligt ind i de skønne Omgivelser, den prægtige Højenloftssal, helt igennem udført i Træ med rige Udskæringer og fint afstemte Farver. Det endte da ogsaa med, at vi kom lidt sent hjem den Aften.

Og dog var der endnu en Dag tilbage, Søndagen. Den var for Formiddagens Vedkommende optaget af Musæumsbesøg og Sejltur rundt om Djurgården. Om Eftermiddagen var der Adgang ikke alene for os Vegetarer, men ogsaa for Offentligheden til at bese en særdeles righoldig og interessant Udstilling af Næringspræparater, Køkkenudstyr, rationelle Beklædningsgenstande, imiteret Pelsværk m. m. Lidt senere holdt Overlæge Ottosen for en talrig Tilhørerkreds et udmærket Foredrag.

Endelig samledes man Kl. 5 til en afsluttende Middag, til hvilken ogsaa Ikke-Vegetarer havde Adgang. Over 100 Mennesker var kommen til Stede her, og Middagen forløb paa den fornøjeligste Maade med en Mængde Taler. De tilstedeværende Danske, Overlæge *Ottosen*, Fru *Ottosen* og Ingeniør *Schrøder*, havde gentagne Gange Ordet. Efter Middagen fortsattes det muntre Samvær endnu nogle Timer. Der blev sunget, deklameret og holdt Taler i en Uendelighed. *Schrøder* havde bl. a. Ordet for paa egne og D. V. F.s Vegne at takke for den storslaaede Gæstfrihed, der var vist ham som Foreningens Repræsentant, og for alt, hvad han ved denne Lejlighed havde lært. Han udtalte endvidere Haabet om, at man maatte mødes igen til den næste nordiske vegetariske Kongres i København 1914, en Tanke, som vandt almindeligt Bifald.

Og saa kom da endelig det Øjeblik, da man maatte skilles. Desværre formaar min fattige Pen ikke at udtrykke den Højtidsstemning, som sænkede sig over alle de tilstedeværendes Sind, da *Saxon* i jævne og hjertelige Ord udtalte sin Tak til alle dem, der havde bidraget til at gøre disse tre Dage saa indholdsrige, at de ikke alene vil være uforglemmelige for Deltagerne, men ogsaa maa betegnes som et Vendepunkt i S. V. F.s Historie. Men ikke mindst Betydning havde det haft for os alle at se, hvorledes vor

store Sag havde været i Stand til at slette Nationalitetsforskellen, saa vi alle havde følt os som Brødre og Søstre og forstaaet hverandre selv i de Tilfælde, hvor det Sprog, der blev talt, havde været os ukendt.

Endnu et „Svenska vegetariska föreningen længe leve!“ — og den 4. nordiske vegetariske Kongres var sluttet.

P. Schrøder.

Den vegetariske Restaurant paa Havebrugsudstillingen.

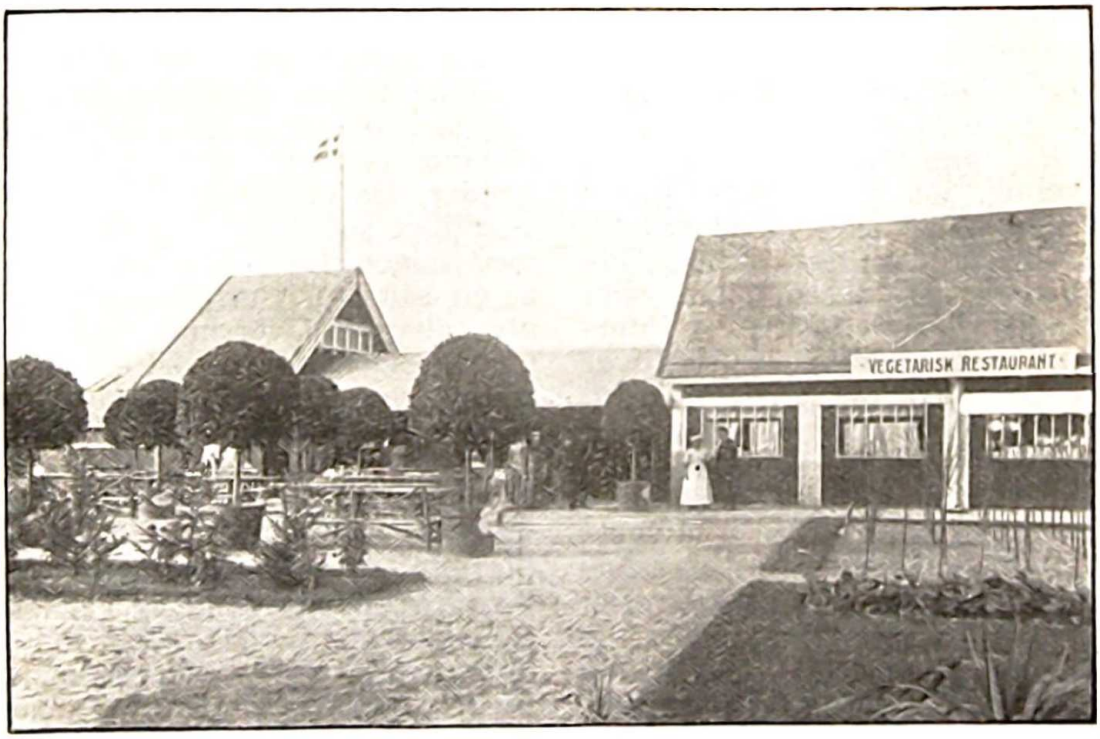

Spørgsmaalet om Dansk vegetarisk Forenings Deltagelse i den nordiske Havebrugsudstilling, som afholdtes i København fra den 14.—22. September, blev afgjort saa sent, at der i sidste Nummer af „Solblink“ kun naaede at komme en ganske lille Notits derom. Men de fleste af vore Læsere har vel forøvrigt af Dagbladene set, at der fandtes en vegetarisk Restaurant paa Udstillingen, og de har vel saa nok kunnet regne ud, at her havde D. V. F. en Finger med i Spillet.

Det var Københavns Afdeling, som tog sig af hele denne Sag. Efter nogle indledende Forhandlinger med Udstillingens Ledere, nedsattes et Udvalg bestaaende af Fru *Guldbjerg*, Fotograf *Strenge* (Formand) og Ingeniør *Schrøder* til at lede Arbejdet. Udvalgets første Opgave var at undersøge den økonomiske Risiko, og da man kom til det Resultat, at Foreningen selv i Tilfælde af det allerdaarligste Vejr maatte kunne undgaa et altfor stort Underskud, blev der afsluttet Kontrakt dels

med Udstillingen, dels med Grosserer Carl Petersen, Sølvtorvet, som fik Adgang til at udstille Køkkeninventar i den ene af de Bygninger, der var bleven overladt D. V. F., mod til Gengæld at stille det fornødne Inventar, Service m. m. til vor Raadighed.

Vi var naturligvis belavede paa, at der vilde være mange Vanskeligheder at overvinde ved et Foretagende af denne Art, og de udeblev da heller ikke. Men alligevel gik alt særdeles godt, navnlig naar det tages med i Betragtning, at der i Løbet af 8 Dage gik 100,000 Mennesker gennem Udstillingens Tælleapparater, og at langt den største Del af disse ogsaa fandt Vej til os, et Besøg, som vi fra Begyndelsen af aldeles ikke havde dristet os til at drømme om.

Og hvad kunde vi saa byde alle disse Mennesker? Jo, naar de fra højre Side kom ind i den Bygning, der paa Billedet bærer Skiltet „Vegetarisk Restaurant", saa befandt de sig midt i Udstillingen af Køkkenudstyr, som optog den ene Halvdel af Rummet. Herfra kunde de saa over den Skranke, der delte Lokalet, faa et Indblik i vort Køkken, som optog den anden Halvdel. Paa Disken var opstillet en Montre med vegetariske Retter, som vakte stor Opmærksomhed og gav Anledning til mange Forespørgsler og Diskussioner. Ved Siden af Montren fandtes en Udstilling og et Udsalg af vegetarisk Litteratur, og herfra uddeltes mange Tusinde Sedler med Oplysninger om Vegetarismen og om D. V. F., samtidig med, at der solgtes ca. 1200 Eksemplarer af vort lille Hefte „Vegetariske Opskrifter" og ca. 1100 af vore andre Smaaskrifter foruden en Del anden vegetarisk Litteratur.

Efter at de Besøgende paa denne Maade havde faaet Appetitten skærpet, forlod de Lokalet og kom nu lige ud paa Serveringspladsen. Saavel i den Bygning, der ses til venstre paa Billedet, som paa Pladsen imellem de to Bygninger, var der opstillet Borde og Stole, og her var næsten fuldt besat fra Morgen til Aften, ja, paa visse Tider af Dagen maatte desværre en Mængde Mennesker give Afkald paa det vegetariske Maaltid, de ellers gerne vilde have nydt, fordi det ikke var muligt at skaffe dem Siddeplads. Ogsaa Maden kneb det undertiden med at skaffe tilveje paa Grund af den begrænsede Plads i Køkkenet.

Der blev solgt for ca. 3000 Kr. Mad og for over 400 Kr. Litteratur, saa det maa vel nok siges at være et af de største Foretagender, D. V. F. hidtil har beskæftiget sig med. Man kunde med nogen Grund have ventet, at en saa stor Omsætning maatte give et godt Overskud, særlig da en stor Del af Arbejdet blev ydet gratis, og vi desuden mødte megen Velvilje hos vore Hovedleverandører: „Det hvide Hus" (J. F. Nielsen, Slagelsegade) „Sanafer", „Sana", Schulstad & Ludvigsens Brødfabrikker, Københavns Mælkeforsyning og Faaborg Vegetabil Margarine-Fabrik. Sidstnævnte stillede saaledes daglig 25 Pund Plantemargarine gratis til vor Raadighed. Naar Overskuddet ikke desto mindre ved den endelige Opgørelse sikkert vil vise sig at være yderst ringe, skyldes det bl. a. den store Afgift, vi maatte betale til Udstillingen.

Imidlertid maa det jo ikke glemmes, at Betydningen af den Virksomhed, D. V. F. ved denne Lejlighed har udfoldet, ikke maales ved det kontante Overskud alene. Langt vigtigere er det, at Offentlighedens Opmærksomhed er bleven henledt paa os, og at mange Tusinde Mennesker ikke har kunnet undgaa at se, høre og læse noget om Vegetarismen. Det Arbejde, der blev gjort her, skal nok bære Frugt, og derfor fortjener alle de, der satte Tid, Kræfter og Penge ind paa at naa det bedst mulige Resultat, en hjertelig Tak derfor. Ogsaa Hr. Grosserer Carl Petersen skylder vi Tak for udmærket Samarbejde; det var af største Betydning for os, at vi, naar Travlheden var størst, kun behøvede at strække Haanden ud for at faa de manglende Potter og Pander, og Hr. Petersens Imødekommenhed fornægtede sig aldrig. *V. O.*

For Vegetarer anbefales **Honning** fra P. A. E. Müller (Københavns Honninghus), Graabrødretorv 4. Telf. Byen 3685.

Motto: Enhver, som daglig Honning nyder, den dobbelt til sin Sundhed yder.

JFN DET HVIDE HUS

Telf. 5052

Æble-The i Pakker 0,50 og 1,00.
Koffeinfri Kaffe, helbrændt, 1 Pd. 1,60, 2,00.
Upolerede Ris 1 Pd. 0,24, pr. 5 Pd. à 0,22.
Riste-Ris til at brune med Salt 1 Pd. 1,10.
1 Pd. af disse Ris fylder som 10 Pd. almindelige Ris.
Alkoholfri Druevin 1/1 Fl. 1,60, 2,00, 2,25 og 2,50.
do. Æblevin 1/1 Fl. 0,75, 1/2 Fl. 0,40.

J. F. Nielsen, „Det hvide Hus",
Slagelsegade 14. Bredgade 77.

Møder i Oktober.

Københavns Afdeling holder Møde Fredag d. 11. Oktbr. Kl. 8 Aften i Hotel Hafnia, Vestervoldgade 23. Overlæge *Ottosen* vil holde Foredrag om Frugtens Betydning for Sundhed og Folkelykke. Gæster er velkomne.

Sydfyns Afdeling. Medlemsmøde Onsdag den 23. Oktbr. Kl. 8 Aften i K. F. U. M., Hjørnet af Kyseborgstræde og Nicolaigade.

Hoteller, Restauranter, Pensionater og Sanatorier,

i hvilke der serveres vegetarisk Kost:

Skodsborg Badesanatorium, Skodsborg. *Frydenstrand Kuranstalt*, Frederikshavn. *Vegetarisk Hotel*, Vesterbrogade 79, København. *Vegetarisk Restaurant*, Løvstræde 8, København. *Vegetarisk Pensionat*, Johnstrups Allé 6, Frederiksberg. *Nærum Sanatorium*, Nærum. *Aagaards Pensionat*, Skodsborg. *Vegetarisk Pensionat*, Vesterbro 10, Aalborg. *Vejle Afholdshotel*, Dæmningen 3, Vejle.

Frugt.

Fine Sorter af Æbler og Pærer sælges billigt.

N. R. Svendstorp,
Gl. Egedegaard pr. Storehedinge.

Honning, velbehandlet, lys, fra egen Bigaard, forsendes à Kr. 1,40 pr. kg i mindst 5 kg Beholdere.

S. Andersen, Gartner,
Hou St. Telf. 11.

Frugt til Syltning
fra
Svend Hansen, Elmegade 2,
bliver man altid tilfreds med. Gaa ikke paa Torvet, men ring **Nora 225** op, og De vil opdage, det betaler sig.
Medlem af D. V. F.

Solblink udkommer den 1. i hver Maaned i ca. 1000 Eksemplarer.

ER DEN FINESTE OG BEDSTE

Bøgelund-Jensen,
Raadhuspladsen 2.

KØKKEN-UDSTYR

til vegetarisk Husholdning.

Telefon H. 863.

Annoncer til »Solblink« sendes til:
Boghandler Emil Wiene,
Østerbrogade 23, København Ø.
Telefon 5029.

Alt til vegetarisk og sundhedsmæssig Levemaade samt til Sygediæter føres, specielt til Sukkersygediæt. **Sanafer Vegetarkød** er et fortrinligt Erstatningsmiddel for Kød. Billigt! Let at tilberede! Velsmagende!

Forlang Kataloger og Prislister.

N/S Sanafer

St. Kongensgade 36/38, København K.
Telefoner: 9656, 9657, 9658.

Specialforretningen

SANA

Alt til vegetarisk, afholds- og sundhedsmæssig Husholdning. — Egen Fabrik for Kogning af ægte Frugtsaft, Marmelade, Gelé og Maltsaft m. m.

Husk SANAs Kvalitet Plantemargarine.

Fabriks-Udsalg: Skindergade 28. (Tlf. 5650), Smallegade 17 (Tlf. Godth. 682 x).

Annoncepris: 10 Øre pr. 1-spaltet Petitlinje eller 12 Kr. pr. Side. Rabat: 10 pCt. for mindst 3 Gange, 25 pCt. for 12 Gange.

Udgives af *Dansk vegetarisk Forening.*
Redigeres af Frk *Louise Høst,* Lipkesgade 2, København Ø.

Emil Kristensens Bogtrykkeri, Norregade 30. Kbhvn.